

**SUBSCRIPCIÓ**  
Barcelona. Una pesseta al mes  
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre  
Extranjer. 9'00 id. id.  
Pagar per avanç, una preta de rebata

# EL POBLE: CATALA

**RECTOR-GERENT**  
**PERE GORONIAS**  
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ  
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.  
EXPEDIENTE  
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, 2ER  
TELÈFON  
Reducció, 723 - Impremta, 2, 208

ANY VIII NÚM. 2.157

BARCELONA, DIMARS, 31 JANER DE 1911

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

## D. Joan Moya y Caragol

Mori el dia 28 del corrent

(A. C. S.)

Sos afligits esposa donya Carme Cristià, fills Josep, Rosa, Carme, Joan, fills polítics doctor don Lluís Suñé Meda y don Emili Oliver, filla política donya Dolors Oliver, néts, germà, germanes, germans polítics, germanes polítiques y demés familia, preguen, al participar als seus amics y coneguts tan sensible perduda, el tinguin present en llurs oracions.

## GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

ACTUALMENT  
EXPOSICIO ESPECIAL Y VENDA

## Guants y Puntilles

*Euls - Vels - Brodats*  
*Flors - Perfumeria - Cotilles*  
*Refajos Pintetes - Mocadors brodats*  
*Medallons - Genaxos de pell, etc., etc., a*  
*Preus reduidissims*  
*durant els dies d'Exposició*

Ocasio Relloges escape  
ROSSKOPF, pera  
senyor, un, a. **Pessetes 3'30**

## NOVA SECCIO

## Comestibles y Vins

**DR. CASTELLARNAU** VIES URINARIES.—Tractaments moderns d'efectes ràpids.—Consulta  
econòmica de les cinc a dos quarts de nou.—RAMBLA DEL MITJ, 11, PRAL.

**DR. BOADA** Vies urinaries. Malalties de la pell. Raigs X. Extirpació radical del  
pèl moix. **Corts, 642.** De dues a quatre y de sis a set tarda

**Els que tinguin tos** **FILLS DE F. MAS SARDÀ**  
penguin l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL **RAMBLA DEL CENTRE, 20 - BARCELONA**  
del doctor ANDREU. Demanis a les farmacies. **Negociem els cupons Amortissable 5 per 100**  
venciment 15 febrer.

### LA LLEI DE JURISDICCIONS

## PERQUÉ NOS DEROGA

Un periòdic discretíssim y ponderat, «El Mercantil Valenciano», publicà abans de sortir un article editorial comentant la nova campanya iniciada a Catalunya contra la llei de jurisdiccions. El col·lega valencianista, tot abominant de la llei injusta, expressa clarament el seu parer de que la campanya serà estèril, car no's conseguirà la derogació. Diu «El Mercantil» y diu la veritat: que no la derogà el senyor Canalejas per la raó de que no's pot derogar. Hi ha aquí un poder més fort que tot, y aquest poder, ab el seu decidit apoi a la llei de jurisdiccions, fa an aquesta indestructiva.

De lo que ocorre entre bastidors en lo referent a esa ley—escriu el sudit diari—no puede hablarse; pero todos estamos enterados.

«Hauria prometiut derogarla y no pudo cumplir su promesa. Canalejas no puede prescindir de ella—según manifestó—has-

ta que no cambien las circunstancias que la impulsaron.

«La realidad es esa. ¿Cómo cambiarla? ¿Cómo modificarla? ¿Cómo hacer variar las circunstancias que impulsaron y siguen imponiendo esa ley? No se necesita que el pueblo manifieste su voluntad, sino que demuestre que puede imponerla, imponiéndola. ¿Es posible ello hoy? Tiene el pueblo la organización y los medios que son indispensables para reivindicar su soberanía? Dudamos que los tenga, no dudamos que pueda tenerlos si se lo propone.

«Los esfuerzos, las energías de los enemigos de esa ley odiosa, que son todos los verdaderos liberales, deben dirigirse a crear una organización que no existe y a adquirir los medios necesarios para que el pueblo pueda imponer su voluntad soberana.

«Hay en la Cámara popular una numerosa representación republicana. Esa representación podía haber intentado una campaña enérgica para conseguir que desapareciera la odiosa ley, llegando hasta la obstrucción en todos los días y en todos los momentos, a la obstrucción permanente y por sistema. ¿Por qué no la ha hecho? Porque sabe que ni aun así conseguiría sus propósitos: que si Canalejas cedía, tendría que dimitir, y lo mismo el que le reemplazara.

«Debemos mirar la realidad frente a frente, sin prescindir de ninguno de sus detalles desagradables.

Oreiem lo mateix que «El Mercantil Valenciano». No's fem il·lusions respecte a la derogació de la llei mentre els elements aliats s'hi oposin. Ja diguerem l'altre dia que en temps de la Solidaritat catalana s'hauria votat per unanimitat al Congrés una proposició demanant la derogació de la llei de jurisdiccions, si els diputats solidaris haguessin consentit que s'hi esborrés l'adverbi immediatament. Però el resultat pràctic hauria sigut el mateix. Encara que la proposició s'hagués votat, la llei seguiria avui en vigor.

«Existeix a Espanya—prou que ho hem dit altres cops—un poder anticonstitucional que està per damunt de la corona, del Parlament, del Govern y dels polítics. Això agrava el cas de la llei de jurisdiccions. Mes, ¿per què s'alsa, omnipotent y incontrastat, aquest poder? Perquè'l poder civil y els agrupaments polítics d'Espanya no tenen força, ni coratge, ni consciència dels seus cívics devers. Davant d'aquest cas, cal repetir la famosa frase de Silvela: «Espanya ha perdut el pols».

La llei de jurisdiccions, monstruosament antijurídica, es un afront per als Governos, per al Parlament y per als partits polítics que s'hi conformen. La seva existència fa que, en l'ordre jurídic, Espanya constitueixi a Europa un cas únic, una excepció. En un altre país, un home dels antecedents de l'actual president del Consell de ministres, a l'esser cridat al poder, hauria posat al poder moderador una condició «sine qua non»: la derogació d'aquesta llei antieuropea.

Aquí no succeïx res d'això. Protestes, ja n'hi ha, però alguns dels que protesten no poden inspirar cap confiança en aquesta qüestió. Hi ha periòdics dels que ara fan campanya contra la llei de jurisdiccions, que aprovaren la feta memorable de la nit del 25 de novembre. Y allò fou pitjor que una llei de jurisdiccions: fou una jurisdicció... sense llei.

Pensant en això y en lo que diu ab tota la raó «El Mercantil Valenciano», se apodera de l'ànima nostra un pessimisme justificat sobre l'avenir d'aquesta Espanya pat tals coses poden succeir.

## ECOS

**CARNET D'AVUI.**—A les quatre de la tarde: Sessió de la Diputació.—Idem de l'Ajuntament.—A les deu de la nit: Sessió de l'Institut Homopàtic.—Reunió d'opositors a metges municipals al Colegi de Metges.

**LE CRI DE PARIS,** es un setmanari fet exclusivament per l'«Anabeta» y el «Spotin». Són les seves unes indiscretes y deliciosos planes que la nostra gent deu de llegir pera no fer tan l'espantadissa quan a casa nostra se vol aclimatar l'indiscreció interessant. Y en ell hem trobat un «spotin» curiosíssim que hem traduït esseguida. «Le voilà»:

«Un núvol ha passat aquests dies pel front de la jove reina de... Per la Cort, els murmuradors asseguraven que estava decidida a tornar als brasse de la seva mare, com en un bon evaudivelle.

El dissentiment havia estat motivat per un rumor que feia al rei... responsable de l'aproximació del rei Manuel y de Gabby Deslys. Els periòdics havien registrat aquest petit «spotin» ab molta discreció,

mes la premsa anglesa havia fet comentaris sorollosos. La reina va llegir, plena d'enig, els articles anglesos, y varen venir les agres explicacions, les denegacions de l'espòs, y de les protestes d'innocència. El rei... estima sincerament a la seva esposa, a la qual no vol donar cap pretext d'enfado y allò li va desagradar extraordinàriament.

Sortosament, el rei de Grecia, bon xicot y perfecte «gentleman», ha intervingut, fent saber per tot arreu que ell y ningú més havia estat l'autor de la graciosa aproximació. Com qui no diu res, li ha estat referit això a la reina, y el rei... al tornar de M... ha rebut el bèn de reconciliació.

**IRMA Perrot** es una actriu, tota ella plena de gracia y de distinció, d'ingenuitat y de mesura. El públic de París l'ha aplaudida diferents vegades y a no tardar li donarà la seva sorollosa consagració.

En Georges Billotte ha fet els impossibles pera confiar el paper de «Florentina», de «Les Pies», del qual ne farà una veritable creació, a jugar pels ensajos que s'estan efectuant. Nostres llegidors ja saben que «Les Pies» no es altre que «Les Garces» de l'ignasi Iglesias y que en Georges Billotte es un reputat escriptor francès que s'ha fet un dever y s'ha proporcionat un goig traduintles curiosament.

Noves de París ens diuen que la sala del «Théâtre du Palais Royal» no està lliure a l'època en que «Les Garces» deuen estrenarse y que per lo tant la representació tindrà lloc en un altre col·lisseu. Si, com vulga, els actors y el comitè del «Nouveau Théâtre d'Art» que posen l'obra, no amaguen llur entusiasme per ella y llur fe en un triomf segur. Tots alaben també la traducció com un treball primorós; tots parlen de l'obra dramàtica com d'una revelació inesperada.

Y farà bo de veure la gentil Irma Perrot encarnant una ànima catalana, recullint aplaudiments per la seva consagració d'actriu y contribuint a la consagració de l'ignasi Iglesias a l'extranger.

**EN la famosa Galeria Victoria,** de Londres, exposa, en Llaverias, les seves aquarelles y els seus quadros. «La España catalana», es el títol de l'exposició. Y mes targetes pulcres, elegants, concises, conviden als anglesos a veure l'art d'aquest català, que no presenta res de tradició espanyola, sinó la vida lluminosa y colorista de la seva terra.

## Com els enganyen

LES INFORMACIONS DE «EL PROGRESO».

«FRACASO RUIDOSO»  
«Sevilla. — El mitin conjunccionista ha resultat un ruidosísimo fracaso.

«Todos los oradores fueron silbados, intervinieron la policía, constantemente para reprimir las protestas originadas por la serie de injurias y de injurias dirigidas al señor Lerroux.

«Los diputados republicanos no disimulan la indignación que sienten ante el fracaso, porque de ello se infiere un señalado triunfo para el Partido Radical.

(D'El Progreso d'ahir)

Ja no extranya a ningú el fet de que «El Progreso» falti cada dia set vegades a la veritat en les seves informacions. Però les mentides de la gasetta lerrouxiana, si no són una novetats, són una curiositat. Per això avui ens entretenem demostrant la falsificació de les noves de Sevilla donant compte del miting de la Conjunció republicana socialista, que per petra ahir el diari anticatalà.

Al capdavant d'aquests rüdes hauran vist els nostres lectors lo que conta «El Progreso», del miting de Sevilla. Doncs en tot lo que diu no hi ha mitja paraula de veritat. Ni l'acte fou un sorollosíssim fracàs, ni constituí un triomf (1) per al partit trufat radical, ni els oradors signaren xifrats. Al contrari, el miting sigué un èxit, com se pot deduir de les informacions de diversos diaris, les quals fragmentàriament reproduïm a continuació:

**D'El Liberal,** de Barcelona:

«Sevilla. — En el expreso han llegado los Sres. Pérez Galdós, Azcarate, Soriano, Latorre, Orbe y Nougues.

«En la estación estaban esperándolos Pablo Iglesias y Montes Sierra, rodeados de unos 1.800 socialistas y republicanos.

«Hacia muchas banderas y estandartes.

«Al descender del coche los expedicionarios fueron ovacionados.

«Por la tarde se celebró el anunciado mitin en el teatro de San Fernando que estaba atestado».

**De La Vanguardia:**

«Sevilla, día 29, 10 noche. — Llegaron en el expreso los señores Pérez Galdós, Pablo Iglesias, Azcarate, Soriano, Nougues, Carande y Orbe para asistir al mitin conjunccionista. En la estación fueron recibidos por numerosos correligionarios. El mitin empezó a las dos de la tarde, en el teatro de San Fernando, que se hallaba adornado con banderas. Al acto asistieron muchas señoras.

«A poco de empezar el mitin, los radicales promovieron incidentes, que afortunadamente no tuvieron consecuencias.

«Los oradores fueron muy aplaudidos, reinando gran entusiasmo».

**De Las Noticias:**

«Sevilla, 29 (5'5 tarde). — En el teatro de San Fernando se ha celebrado el mitin organizado por los unionistas.

«Durante el mitin ocurrieron varios incidentes. Tres individuos que interrumpieron cuando se aludía a Lerroux fueron apaleados y arrojados del local. — La biosa».

**De La Publicidad** (premsa associada de Barcelona):

«Sevilla. — Ayer llegó Pablo Iglesias y hoy en el expreso han llegado Azcarate, Galdós, Soriano, Latorre, Orbe y Nougues (don Pablo).

«Se les tributó un recibimiento entusiasta, siendo acompañados al hotel por más de 1.500 personas, con banderas y estandartes.

«Por la tarde se ha celebrado en el teatro de San Fernando el anunciado mitin.

«El local estaba artísticamente adornado y lleno de público.

«En los pablos predominaban las señoras.

«Al levantarse el señor Nougues ha aludido al jefe de los radicales españoles. Un individuo dió un viva a Lerroux, promoviendo un escándalo formidable. El presidente, señor Montes Sierra, tuvo que dejar un momento la presidencia para acudir en auxilio de dicho individuo, al que el público ha apaleado».

## L'ESQUERRA BASCONGADA

## L'inauguració del C. N. R. de Bilbao

En la nostra edició d'ahir publicàrem un relat telegràfic dels incidents esdevinguts el dissapte passat durant l'acte inaugural del Centre Nacionalista Republicà de Bilbao. Avui oferim als nostres lectors l'extensa y detallada ressenya que de la vetllada publica «El Noticiero Bilbaíno».

En aquesta ressenya queda ben de relleu l'actitud indigna y provocadora dels biscaitarres clericals. Ademés, s'hi dona un extracte del remarcable discurs que'l senyor Ispizua hi pronuncià.

Hem aquí lo que diu «El Noticiero Bilbaíno»:

«Como estaba anunciado, anoche se inauguró el Centro Republicano Nacionalista, situado en la calle Jardines.

Audieron al acto numerosos nacionalistas de la izquierda y masas compactas de nacionalistas de la derecha, llenando por completo los amplios salones.

### El senyor Gavirondo

ESCAÑOLS

Abierto el acto, hizo uso de la palabra don Víctor Gavirondo, quien disertó sobre «La Juventud en la política». Se ocupó en términos generales, de que la edad juvenil, es la edad de los ideales y que es inconcebible en un joven la indiferencia política.

En extensos párrafos desarrolló este concepto.

Durante su discurso, oyéronse primero gritos aislados; luego protestas, terminando por pedir al fin uno, al parecer nacionalista de la derecha, que se le cediese la tribuna, para contestar al disertante.

Se promueve un escándalo fenomenal y el orador no puede continuar hablando.

Por fin, en medio de protestas, gritos y alborotos, puede el señor Gavirondo terminar su disertación.

Ocupa luego la tribuna, para dar lectura a unas cuartillas, el joven don Agustín de Mitegui.

Las protestas arrecian. No es posible que el señor Mitegui pueda hacer uso de la palabra.

De diferentes grupos de los, al parecer, nacionalistas de la derecha, parten todo género de frases.

El desorden es indescribible; los de la derecha pretenden que se les acepte una discusión.

Varias personas, neutrales, aconsejan moderación. No cabe ninguna clase de consideraciones que pueda hacer entrar en razón a los grupos que promueven los desórdenes.

Debemos hacer constar que algunos nacionalistas de la derecha amonestaron a sus partidarios para que observaran moderación.

El señor don Pedro Sarasketa había prometido tomar parte en el acto, haciendo uso de la palabra, pero por indisposición de última hora, no pudo llegar de Eibar a Bilbao.

El señor Mitegui trató de dar lectura al discurso del señor Sarasketa, pero los promovedores de los desórdenes, se opusieron a ello.

Los gritos eran ensordecedores. Numerosos grupos del Círculo carlista, que se halla al frente, acudieron a enterarse de lo que pasaba en el Círculo republicano nacionalista, y algunos de ellos, en nombre de la Libertad, pidieron que se permitiera hablar a los oradores anunciados, pero los alborotadores no lo consintieron.

El señor Mitegui, en vista de que por la intransigencia de algunos grupos no le era permitido hablar, dejó la tribuna al señor don Segundo Ispizua.

### El senyor Ispizua

DISCURS NOTABILÍSSIM

Este señor preguntó si podía dar lectura al discurso preparado.

La mayoría gritó: ¡Sí, sí!

Comenzó exponiendo que lo que iba a decir, era fruto de convicciones íntimas y arraigadas, de aquello que en una persona constituye su manera de sentir y

**D'Espanya Nueva:**

«Sevilla, 29.—En el expreso de Madrid han llegado los Sres. Galdós, Azcarate, Soriano, Carande, Orbe y otros amigos. El andén estaba materialmente atestado de público, que al entrar el tren en aguas prorumpió en una cerrada ovación, escuchándose muchos vítores a la Conjunción, a Azcarate, Galdós y Soriano.

«El Sr. Montes Sierra, que iba al frente de las Comisiones, abrazó con gran entusiasmo a los viajeros, invitándoles a salir del andén, cosa que hicieron entre delirantes aclamaciones.

«A instancias de la muchedumbre, los expedicionarios recorrieron las calles... etcétera, formándose una manifestación que no bajaba de 5.000 personas.

«En muchos balcones aparecían coronas y banderas, viéndose muchas damas hermosas.

«El pedido para asistir al mitin es tan enorme, que de satisfacer a todos se podría llenar por siete veces el teatro de San Fernando...».

«No se recorda un entusiasmo mayor en Sevilla por este acto».

Per tots els transcrits fragments se pot veure quells perturbadors no conseguiren fer fracassar l'acte, y que l'única «trouba» que'l partit lerrouxista obtingué a Sevilla consistí en la pallissa que s'endugueren els que anaren a interrompre'l miting.

Y pensar que les pobres Lerrouxistes barcelonines que no llegiren altre diari que «El Progreso» y que s'empassen com si res totes les nodes de moix, se n'anaren ahir al vespre a dormir al cel consol de que'l miting de Sevilla havia sigut un espantós fracàs per als conjunccionistes y un senyalat triomf pera en Lerroux!

—





